

“Observar la trampa barroera en primera instància no ha estat la millor experiència”

JORDI PLAY

Montserrat Nebrera (Barcelona, 1961) ha deixat el PP i el seu escó i ha publicat ‘Legítima defensa’, on critica el PP i els altres partits i proposa una regeneració que ella mateixa voldria encapçalar.

El vostre llibre, *Legítima defensa*, té dues parts, una de crítica i una de propositiva que, segons que dieu, és la més important.

Què proposeu?

—Proposo una regeneració democràtica dels partits, que a hores d’ara s’ha convertit en un clam general, transversal a qualsevol ideologia, de gent cansada de veure que la casta política existeix i que entre els polítics es relacionen millor que qualsevol de les parts de la classe política amb els seus votants. I això acaba creant frustració.

I proposo d’establir un seguit de mecanismes de control sobre les institucions públiques per aconseguir dues coses. Primer, minimitzar l’estat tan com sigui possible, de manera que els diners del contribuent no es gastin en coses supèrflues. Minimitzar l’estat en l’àmbit que sigui: europeu, espanyol, català o municipal. I segon, establir un control molt eficient d’allò que es fa amb el pressupost: una auditoria objectiva i continuada d’allò que es fa amb el diner públic. Això és transversal a tota ideologia. Probablement s’entén, perquè jo ho sóc, que és més liberal que no intervencionista de l’estat, però jo crec que el moment que vivim requereix una aposta de responsabilitat individual, perquè, si no, no en sortirem. Cal que cadascú s’ho cregui i que ho dugui endavant. Jo crec en les revoltes individuals.

—Aquestes propostes naixen de la vostra experiència en política?

—Es basen en allò que he vist i crec que s’hauria de fer d’una altra manera, perquè no transpira llibertat ni positivisme. He vist manca de llibertat a les estructures polítiques, que qualsevol mena de divergència es considera dissidència i s’estrangula. Es prefereix una persona lleial i incompetent a una persona competent suposadament no lleial, per bé que en realitat això no fa sinó generar fidelitats canines, no

fidelitats a les idees sinó clientelisme: de fet, no sé si els partits han acabat mimetitzant o exportant una mena de dinàmica que s'observa també a l'estat: anar clientelitzant aspectes de la vida per obtenir aquesta mena de fidelitat que no té res a veure amb les idees.

—I aquestes són les raons per les quals no us heu entès amb els vostres ex-companys del PP?

—Observar la trampa continuada i barroera en primera instància no ha estat la millor experiència política. Però no crec que passi només al PP, per converses amb gent de més partits, per la insatisfacció que he percebut —encara que no ho diguin en públic— en gent de totes les formacions. Tinc la sensació que va més enllà del PP. Al PP de Catalunya, com que és petit, probablement es veu d'una manera molt més patètica, perquè hi ha molt poc poder i la baralla pel poder és més gran. Aquestes estructures s'han convertit en l'únic canal de representació política. No són un canal, com diu la Constitució, són *el* canal. No n'hi ha més.

—De tota manera, us hi vau presentar de candidata fa un any. Si haguéssiu guanyat, hauríeu pogut canviar això?

—Probablement, menys d'allò que puc simbolitzar amb la meua trajectòria en aquest moment. Perquè les coses que van passar en aquell congrés donen una dada més, en el cas de la crítica al meu partit. Tot allò que he dit abans és transversal, afecta tothom. Al PP de Catalunya, a més, s'hi afegeix una altra cosa que és letal. Les persones que, suposadament, són líders a Catalunya, les que comanden el partit, són determinades per l'estructura estatal, per Gènova 13. Enlloc més no passa d'aquesta manera tan palesa, tan escenificada, com a l'últim congrés del PP. A més ho diuen i no tenen cap mena de vergonya a dissimular-ho. Diuen qui és el candidat oficial des de Madrid. Jo vaig mirar d'explicar per què això no podia ser d'aquesta manera. No va haver-hi mai comprensió des d'allà ni la força de la decisió des d'aquí per a imposar un candidat del PP de Catalunya. Vam estar a punt d'aconseguir-ho? Sí. Hauríem aconseguit més coses, com heu preguntat? No ho sé. Els partits porten llasts. I el llast del PP, com el dels al-

JORDI PLAY

tres partits, és que pràcticament ningú no s'ho creu. Si la gent no s'ho creu, és impossible de fer la revolució.

—Passem, doncs, a la part crítica del llibre. Els germans Fernández Díaz fan i desfan al PPC?

—I tant. Perquè el partit és cada vegada més petit i la gent que en forma part són les seves peces. Això és molt més fàcil de fer quan l'estructura és petita —és més fàcil de controlar. Què ha passat? Que les persones que tenien uns altres parers, que pensaven que s'havia de treballar el territori, fent sectorials, etc., s'han expulsat, han desaparegut. Ja no hi ha ningú enlloc. A la Catalunya central, ningú. Es concentra allà on es pot controlar més, que és Barcelona, a través dels districtes, on la mitjana d'edat és més propera al cementiri que al batxillerat. Cada vegada és més difícil no tan sols la renovació, sinó també la protecció del teixit

del partit. Les conseqüències els són igual perquè a l'hora de votar reben si fa no fa els mateixos vots, tant si tenen 30.000 afiliats com si en tenen 2.000. I els càrrecs són assegurats. Ja en tenen prou per a tots. El negoci és per als qui hi són. I, de fet, es perpetuen en nissagues familiars. L'actual portaveu ja té la seva filla de diputada a Madrid, tot i que mai no ha tingut una victòria en l'àmbit municipal. És regidora de Sant Sadurní i no ha aconseguit res més. Però els és igual.

—A Castelló, el president de la Diputació Carlos Fabra és fill, nét i besnét de presidents de la Diputació.

—Això no tan sols és un afront a la militància, és un escarn a la ciutadania. Les estructures que mantenen aquesta mena de poder acaben generant beneficis personals, exclusivament personals, incommensurables, que la gent del

carrer no tindria mai. I no deixa mai el cotxe oficial, el telèfon que paga un altre i coses que la gent del carrer ni ha somniat. Jo podria callar –fer com Josep Piqué i callar–, però és una possibilitat que no m’hauria perdonat d’aquí a vint anys. M’és igual què diguin. Aquesta és la veritat, aquesta és la indignitat i s’ha de canviar.

–Diuen al PP que al llibre hi ha mentides de l’alçada d’un campanar com ara que a Daniel Sirera li prometessin un càrrec al Tribunal de Garanties Estatutàries en canvi de retirar-se de la cursa electoral del PPC.

–Això diuen? No solament era *vox populi*, sinó que una de les persones més properes a Sirera, el dia que van nomenar el qui finalment van nomenar per a aquest Tribunal –que no és ell–, em va trucar indignat dient que si això ja trontollava, les altres coses que li havien promès també trontollarien.

Però era evident que li havien promès alguna cosa, perquè si no quin sentit tenia abandonar l’escó de senador i la candidatura. Algú podria dir que era per fidelitat al partit, però aquesta possibilitat es contradiu amb l’SMS de Sirera [un fotògraf de l’Avui va captar al setembre que Sirera enviava un missatge on deia sobre el PP: “Aquest partit és una merda”], que afortunadament corrobora que tinc raó.

–Rajoy és qui lidera el partit?

–Aquest matí ha dit que ell fa les llistes. Si lideratge vol dir això, ell és el líder. Jo crec que el líder no és una persona que mana o amenaça, sinó aquella que aconsegueix que la gent el segueixi emocionada.

–A Catalunya ha situat la seua candidata oficial, però vós us n’aneu esperitada i amb un cop de porta. Al País Valencià fa la llei, però...

–Són casos diferents. Els casos i problemes generats a València ja eren molt greus, però tothom sap que la força que pugui tenir Paco Camps o Esperanza Aguirre respecte al partit en general és molt més gran que la que pugui tenir el PP de Catalunya. La capacitat de determinar des de la seu central els destins de la formació a Catalunya és infinitament més gran perquè la força del PPC és més petita. Ells pensen “ja està bé que siguin pocs i no valguin, perquè ja conreem el nostre vot en un altre lloc”. Això és, des del meu punt de vista, molt poc patriota. Tu has de ser vibrant i positiu a qualsevol indret d’Espanya. Si no, és que no t’ho has cregut.

–Però a Catalunya li creixen follets. Vós heu marxat. I Plataforma per Catalunya, Ciutadans o UPyD poden fragmentar part de l’electorat del PP per un costat o per un altre.

–És probable que el panorama polític sigui complicat a Catalunya el 2010 i que la força que pugui tenir UPyD a l’estat li faci mal a les eleccions generals. A mi em sap greu que qualsevol formació política a l’oposició esperi que una de les altres caigui sense conrear la il·lusió. A totes les formacions ja els està bé, d’anar barallant-se per aquests 200.000 o 300.000 vots que fan ballar les primeres posicions.

–Presentareu un partit a les pròximes eleccions?

–No. Mai. No m’agradaria que ningú pensés que jo també vull el meu tros d’espai. No és això. Ja m’hauria agradat fer un partit liberal conservador amb una estructura política diferent. Però ara per ara la prèvia té a veure amb una altra cosa. El Partit per la Regeneració no pot existir perquè formaria part del mateix pastís. Hauria de ser una altra cosa. A mi em sembla que hi ha una preocupació, però no ho sé del cert, no sé quanta gent vindria. Ara parlo amb molta gent –fòrums de debat, plataformes, grups d’opinió que s’han anat creant aquests darrers tres o quatre anys amb gent decebuda però esperançada– i estic disposada a fer alguna cosa.

–És a dir, que presentar una llista a les pròximes eleccions sí que és una opció.

–Podria ser-ho. Però cal temptejar tot això, comprovar la fermesa de les conviccions de molta gent i saber si som capaços de dotar d’infraestructures tot plegat: hi ha d’haver una web per a assabentar-se’n o un lloc on es pugui anar a portar-hi idees. Si hi ha probabilitats, jo estic disposada a arriscar-me.

–Però seria una llista liberal-conservadora o una llista exclusivament destinada a aquesta “regeneració”.

–Jo també m’he fet aquesta pregunta. Crec que hi ha propostes al llibre que, amb independència de si hom és de dretes o d’esquerres, es poden compartir. Formen part d’una manera de viure millor el món: sense acritud, sense gastar els diners públics absurdament, conrear certes coses que ens han fet créixer i formen part de la nostra identitat catalana. Molta gent em diu: “No sóc liberal-conservador i estic d’acord amb tu en això.” Doncs posem-hi un altre nom. Vejam si el nom distraurà l’objectiu. Quanta gent s’hi apuntaria a aquesta plataforma per la llibertat? Això cal saber.

–De moment us heu reunit amb el líder de Plataforma per Catalunya, Josep Anglada...

–M’he reunit amb molta gent: d’Unió, de Convergència Democràtica; em vaig reunir amb el senyor Anglada, amb el senyor Carretero... amb molta gent. Em fa la sensació que tots volen mantenir o aconseguir el seu trosset d’espai i que la voluntat de canviar el

sistema o pensen que és impossible o no els interessa.

—A cap?

—En el cas del senyor Carretero, com que ha incorporat aquests dos fronts —independència de Catalunya i regeneració democràtic—, és l'únic amb qui he trobat aquesta necessitat, tot i que la part de la independència des-torba el més important. Si hom arriba al Parlament amb els dos objectius, ha de triar l'un o l'altre. I la regeneració pot quedar en un segon pla. La meva comprovació —jo crec que la seva, fins i tot, però bé...— és que aquest sistema no pot continuar així. Els partits, els òrgans dels partits, els sindicats i les empreses que formen part de tot això... tot plegat t'afarta.

—**Tornem a Josep Anglada, líder de Plataforma per Catalunya. Vau voler parlar-hi vós?**

—No. Un conegut comú ens va proposar que parléssim. No va sortir de mi. No sé si va sortir d'ell tampoc. Jo parlo amb tothom. Va ser cordial. De seguida vaig veure que... Entenc que per a determinades parts de la població que tenen un índex d'immigració molt gran, el fenomen s'hagi convertit en un problema i que la gent focalitzi sobre l'altre —l'immigrant sempre és l'altre. Si trobem algú que puguem culpar ja està bé. Però això és molt perillós. Aquest és un moment tan delicat que no es pot fer traç gruixut. La situació és massa complicada per a no estigmatitzar ningú. I primer de tot hem de netejar el sistema.

—**Parleu de regeneració i de revolució individual. No és molt pretensió assumir aquest paper?**

—Sí, però, amb tots els respectes i les distàncies, Gandhi també va dir que la revolució havia de ser interior. I tots els grans canvis que ha viscut el món han començat perquè determinada gent ha començat a posar paraules a qüestions que ja havien arrelat en la ment de les persones. Jo crec que les idees acaben fent l'acció. Aquesta inquietud, que jo vaig copsant al carrer, en associacions i grups diversos, ja existeix. Cal que algú hi posi nom. Sí que és pretensió. Hi ha cap somni que no ho sigui?

Àlex Milian

Bauzà, cap al lideratge ferm

Amb el suport de Rajoy, el president del PP balear confia a consolidar-se al capdavant del partit.

La situació del PP balear és diferent de la que travessa el partit a la resta dels Països Catalans. A les Illes, la pèrdua del poder el 2007 va ser traumàtica. Fins al punt que, com és prou sabut, el president del partit i ex-president del govern, Jaume Matas, dimití el càrrec, abandonà la política i se n'anà a Washington a fer feina en una consultora internacional i, més tard, pel seu compte com a assessor d'inversions. Des de la fugida de Matas la situació del PP esdevingué un caos. Primer de tot, amb el suport de Mariano Rajoy i de la cúpula de Madrid, la vice-presidenta Rosa Estaràs assumí interinament el càrrec. Però des de tot d'una hagué de fer front a prou contestació interna de grups més o menys difusos —regionalistes com Jaume Font o Antoni Pastor, d'una banda, o l'espanyolista Carlos Delgado, batlle de Calvià, d'una altra— que no acceptaven la imposició de Madrid i volien un congrés extraordinari. No es va fer. Hageren d'esperar a la convocatòria de l'assemblea ordinària, el juliol del 2008.

Estaràs. En el conclave conservador balear, Estaràs únicament va tenir l'oposició de Delgado. Els regionalistes, finalment, feren costat a la presidenta. Guanyà el congrés —64% contra 36%— i semblà que començava el camí d'una progressiva normalització. Però, ben al contrari, la presidència d'Estaràs fou un infern. La causa: els escàndols continus per presumpta corrupció que esquitxaven membres del govern de Jaume Matas i fins i tot ell mateix, en el cas *Palma Arena* i en el de la investigació del patrimoni acumulat per ell i la seva esposa, Maitè Areal, durant el quadrienni en què fou president. A més, les desavinences internes, lluny d'esvair-se, es revifaren amb força. Per a l'elecció de la junta

insular de Mallorca, l'antic aliat regionalista d'Estaràs, Pastor, s'enfrontà al grup de la presidenta. Pastor perdé per poc i la situació no millorà. D'una altra banda, la pressió de Delgado no va cessar. Tot al contrari, cada volta era més intensa.

Enmig de la doble tensió creixent —els casos de corrupció d'una banda i les bregues internes d'una altra—, Estaràs mirava de controlar el partit, però de cada cop era més evident que l'erosió de què era objecte feia molt difícil que es consolidàs com a líder i, sobretot, que pogués ser la candidata a la presidència del govern el 2011. A principi d'enguany, l'acumulació de casos de corrupció era tal que Estaràs arribà a dir en una conferència de premsa: "Jo ja no pos la mà al foc per ningú." Ho deia amb la cara desencaxada i amb un to de veu que palesava el cansament i la derrota anímica. A la primavera, de sobte, el PP anuncia que Estaràs serà candidata a la llista al Parlament Europeu, a les eleccions del 7 de juny. En un lloc d'elecció segura, la presidenta del PP veia una sortida personal a la situació insostenible que vivia a Palma. Insistí una vegada i una altra que no pensava deixar la presidència del PP: "Puc dur la direcció del partit essent eurodiputada" o "no descart ser la candidata [a presidenta del govern] el 2011", digué. Però ningú, ni dins ni fora del partit, no s'ho creia. De fet, aleshores ja es començava a veure que molt probablement hi havia una operació, teledirigida des de Madrid per part de la cúpula conservadora, que tenia l'objectiu de posar al capdavant del PP una cara nova, algú sense cap taca per corrupció, jove i que —a l'estil de Feijóo a Galícia— pogués ser un revulsiu per a un partit deprimat. Aquesta anàlisi tenia fins i tot nom i llinatges, els de José Ramón Bauzà, batlle de Marratxí amb majoria absoluta.